

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ

КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЬ-ФАРАБИ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОСОФИИ И ПОЛИТОЛОГИИ

IVХАЛАҚАРАЛЫҚ
ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 4-21 сәуір 2017 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ» атты
Халақаралық ғылыми конференциясының

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 10-13 сәуір 2017 жыл
I ТОМ

IVМЕЖДУНАРОДНЫЕ
ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 4-21 апреля 2017 год

МАТЕРИАЛЫ

Международной научной конференции
Студентов и молодых учёных
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 10-13 апреля 2017 год
ТОМ - I

IV INTERNATIONAL
FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 4-21 April, 2017

MATERIALS

Of international Scientific Conference
Of Students and Young Scientists
«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, 10-13 April, 2017

Volume 1

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

Исламов Ш. Б. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ДІНАРАЛЫҚ КЕЛІСІМДІ НЫҒАЙТУДАҒЫ САЯСАТЫ	170	Момбек Т.Қ., Ж. СПОРТШЫЛАРДЫҢ
Калдыбаев С. МЕТОДЫ ПРОФИЛАКТИКИ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ РЕЛИГИОЗНОМУ ЭКСТРЕМИЗМУ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ	174	ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ
Касинова К.Е. ИСЛАМДЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАР ЖӘНЕ ҰЛТТЫҚ МӘДЕНИЕТ САБАҚТАСТЫҒЫ	177	Нұрғалиқызы М. БАҒАЛАУДЫ ТВО
Қасымбеков Ф. ИСЛАМДАҒЫ АДАМ ӨМІРІНІҢ МӘНІ	180	Рахманова Л.Р. ТЕОРИЯЛЫҚ МӘ
Кұдайберген А.Т. ИСЛАМДАҒЫ ЖАНУЯ	186	Сыздықова А.Е. АЗАЙТУДЫҢ ПСИ
Кұлтайқызы Г. ТОРО КІТАБЫ	189	Тағайбек А. Қ. Т. ҚАРЫМ-ҚАТЫНА
Мамадияр Д.Б. ҚАЗІРГІ ИСЛАМДЫҚ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІ	194	Толыбаева Ж. Ж. ҚАТЫНАСЫНЫ
Нұрасыл А. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ДІНИ ЭКСТРЕМИЗМ КӨРІНІСТЕРІНЕ ДІНТАНУШЫЛЫҚ ТАЛДАУ	196	Турсинбекова К. КОМПЬЮТЕРНОЙ Э
Өтеген А.Н. ҚАЗІРГІ ЖАСТАР ӨМІРІНДЕГІ ДІННІҢ ОРНЫ	200	Чернобил В.А. УСТАНОВОК С
Рысбек Т.Ж. МИССИОНЕРЛІК ҚЫЗМЕТ	203	СЕМЕЙНОЙ ЖИ
Сагнадина А.Т. МИССИОНЕРЛІК ӘДІСТЕР: ДІНТАНУЛЫҚ ТАЛДАУ	206	СЕКЦИЯ «АК
Тағабай Н.Д. ДӘСТҮРЛІ ЕМЕС ДІНИ АҒЫМДАРДЫҢ ҚОҒАМҒА ӘСЕРІ	210	СЕКЦИЯ «В
Тажікүл А.А. ШАРИҒАТ БОЙЫНША НЕКЕ –АРДЫҢ ҚОРҒАНЫ	213	Муталип У. Ө. МАҢЫЗЫ
Шатлан Б. ХАРИЖІЛІК-ИСЛАМ ТАРИХЫНДАҒЫ САЯСИ БҮЛІКШІЛДІКТІҢ БАСТАУЫ	218	Дәуірбек А. ДАМЫТУДАҒЫ СҮЙІСПЕНШ
Шамсудинова Р. В РЕЛИГИЯ В КАЗАХСТАНЕ СЕГОДНЯ	220	Айнабек Н. РУХАНИ-АД
СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОЙ ПРИКЛАДНОЙ ПСИХОЛОГИИ»		Мукашева А. САМООПРЕД
Абдигалиева С.Д., Бердібаева С. ҚАЗІРГІ ЖАСТАРДАҒЫ ЛИДЕРЛІК САПАЛАРДЫ БЕЛСЕНДІРУ	222	Хадрова Ш. Мирзаханов ҚАЛЫПТАС
Абишова П., Ким А.М. ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПРОФЕССИИ ВРАЧА И ЕГО ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ ЗДОРОВЬЕ	225	Қожамұрат ЧЕРЕЗ ПОЗ
Абиева Ж.М., Аймаганбетова О.Х. КУЛЬТУРА И ГЕНДЕРНЫЕ СТЕРЕОТИПЫ В СОВРЕМЕННОМ КАЗАХСТАНЕ	230	Тұрғынова ОЙЛАУ ТЕ
Абиева Ж.М., Ташимова Ф.С. СМЫСЛОВОЙ АНАЛИЗ ГИМНОВ И ОСОБЕННОСТИ РЕЙТИНГА СТРАН	232	Мукашева ПОДХОДА
Арыстан Қ.С., Қалымбетова Э.К. ЖЕТІМ БАЛАЛАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК ОРТАҒА БЕЙІМДЕЛУІНІҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	236	Айтбекова ӨЗІ КӘСІ
Әбдіханова А., Баймолдина Л. КОМПЬЮТЕРЛІК ОЙЫНДАРМЕН ӘУЕСТЕНЕТІН ЖАС ӨСПІРІМДЕРДІҢ ТҮЛҒАЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	242	ӨЗЕКТІ М
Әукен Ж.Т., Жұбаназарова Н.С. ОҚУШЫЛАРДЫҢ БОЙЫНДАҒЫ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ҚАБІЛЕТТЕРДІ ДАМУҒА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСТЫҢ ӘСЕРІ	245	Бексейт ӘЛЕУМЕТ
Байшалова М., Ким А.М. ВЗАИМОСВЯЗЬ ЭМОЦИОНАЛЬНОГО ИНТЕЛЛЕКТА И УСПЕШНОСТИ В МАРКЕТИНГЕ	249	Сабралиев
Икрамжанова Г., Болтаева А.М. ЖОО СТУДЕНТТЕРДІҢ КӘСІБИ МОТИВАЦИЯСЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	252	
Қабылбекова М., Жарықбаев Қ.Б. Т.ТӘЖІБАЕВТЫҢ ҒЫЛЫМИ ЕҢБЕКТЕРІНДЕГІ ПСИХОЛОГИЯНЫҢ ЗЕРТТЕЛУІ ЖӘНЕ ОНЫҢ МАҢЫЗЫ	254	
Мадиева Ш., Садықова Н.М. ЖАСТАРДЫҢ НЕКЕГЕ ДЕЙІНГІ ӨЗАРА СЫЙЛАСЫМДЫЛЫҒЫНЫҢ ЭТНОПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	258	

СЕКЦИЯ «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОВРЕМЕННОЙ ПРИКЛАДНОЙ ПСИХОЛОГИИ»

Абдигалиева С.

Психология бөлімінің 4 курс студенті

Ғылыми жетекшісі: психолог

проф. Бердібаева С.

ҚАЗІРГІ ЖАСТАРДАҒЫ ЛИДЕРЛІК САПАЛАРДЫ БЕЛСЕНДІРУ

Біздің зерттеуімізде қазіргі жастардағы лидерлік сапаларды белсендіруді мақсат қойдық. Жастардың әлеуметтік белсенділігі артқан сайын, оның терең мағыналы көп мәселелерді шешуге құлшына кірісіп, жеке адам және топ аралық қарым-қатынас жүйесінде имангершілік-психологиялық байланыстарды күрделеніп, қоғамның экономикалық жүйесінде әлеуметтік творчестволық деңгейі өсіп, мәні арта түспек, олар бәрі тұлғаның лидер сапасының тірегі болып табылады.

Біздің зерттеуімізге негіз болған жастардағы лидерлік мәселесін жан-жақты зерттеу лидерлікті белсендірудің психологиялық ерекшеліктерін теориялық және эксперименттік зерттеу мәселесі маңызды сұрақтардың бірі болғандықтан, зерттеу тақырыбының өзін де соның бір көрінісі.

Біздің елімізде әлеуметтік-экономикалық дамуды жеделдету кезеңінде адам ғана жаңа негізде қаралып, болашақ тұлғаның саналық негізін қалыптастыру барысында жастардың субъективті талап-тілегін, бейімділігін, қабілетін және тіршілік өрісін, олар белсенді саналы позициялары мен әлеуметтік лидерлік белсенділігін позитивті тәртіпті дамыту бүгінгі кезек күттірме маңызды мәселеге айналып отыр.

Зерттеу жұмысы психология ғылымында қаралатын жеке адам құрлымындағы өзіндік ұғымының ерекшелігін, белсендіру жолдары және шет ел, сондай-ақ бұрынғы психологиядағы және қазіргі заманауи психологиядағы теориялық –эмпирикалық зерттеулер талданып, нақтыланды. Жастардағы лидерлікке ұмтылу және лидерлік сапасын белсендіру мәселесі теориялық және эксперименттік зерттеулер мақсатын нақтылады.

Кез келген топтық әрекеттің негізгі қарым-қатынас көрініс беретін әлеуметтік-психологиялық құбылыстардың бірі, ол – лидерлік. Шетелде лидерлік ұғымы кеңінен қолданылады. Бұл мәселенің аспектілері кіші топтардағы лидерлік саяси лидерлік болып табылады.

Шетелде лидерлік мәселесі бойынша белгілі дәрежеде эмпирикалық мақсатта жинақталған. АҚШ, Ұлыбритания, Францияда әлеуметтік психология бойынша белсенді қарастырылмайтын оқулық немесе басшылық жоқ. К.Денфордтың пікірінше, 70 жыл соңында АҚШ-та 24 орталықта 500-ден астам зерттеулер жүргізілді. Лидерлік мәселесін зерттеген белгілі ғалымдар қатарынан Р.Басс, Е.Богардус, К.Денфорд, Р.Липпиге, Ф.Фидлер, Р.Уайтты атауға болады. Батыста лидерлік пайда болуына қатысты теориялық көзқарас бар [1], оның аясында кадрларды дайындау, бизнес саласында тәжірибеде қолданылатын көшбасшылықтың көптеген түрлі теориялары дамыды.

«Қырлар теориясы» (Батыста бұл кейде харизматикалық деп аталады) сөзінен шыққан, яғни діннің түрлі жүйесінде адамға берілген сәттілік ретінде тұлғаның XIX ғасырдың аяғы мен XX ғасырдың басында неміс-идеологиялық психология негізінде пайда болған, олар басты назарды лидерлік туылғаннан бастап лидерлік белгілеріне аударады. Бұл теорияға сәйкес, кез келген адам лидерлік болуы үшін белгілі бір психологиялық белгілердің жиынтығы бар адам ғана лидерлік болуы бойында белгілі бір психологиялық белгілердің жиынтығы бар адам ғана лидерлік болуы болады. Көптеген авторлар лидерлік қажетті белгілер немесе сипаттаманы бөліп көрсетудің маңызын Американдық әлеуметтік психологияда бұл белгілер жиынтығы тиянақталды, олар лидерлікке «лайықты» тұлғаларды іріктеуге негіз болу керек болды. Алайда, маңызды мәселе бұл

тізілімін жасау мүмкін түрлі авторлардың т бастамашылдық, тіл та (кейінірек Р.Стокдилл Алайда, бұл белгілердің тізілімде нақты орынға қана белгіленген, 16-20 Лидерлік тән немесе оны қатысты әрқилылық ба жариялануы жарық көр теріске шығарылды» [2].

Қырлар теориясының басты. Аталған концептуалдық бірақ көшбасшылық негізі Топтың өмірінде түрлі қасиеттерімен дараланады, сол қасиетке ие адам лидер туралы идея шеттетіліп, о мүмкін) өзгелерге карағанда ерекшеліктері, белгілері және бір нұсқасында лидерліктің аталған жағдайда олар л функционалды деп те аталады.

Аталған пікірлердегі негізгі лидерлік атанып, неге танып анықтайтын 4 модельді ұсынды. Біріншіден, егер біреу болуы мүмкін;

- екіншіден, қағидалар «жалпы лидерлік» тобы ретінде белгілі келешекте аталған адам;
- үшіншіден, адамда белгілі келешекте аталған адам;
- төртіншіден, адамда белгілі келешекте аталған адам;

Жағдаяттық теория өте тәжірибелі зерттеулері жүргізіледі. Екі әртүрлі көзқарас мәселесін туындауына себеп болды. Бұл үшінші нұсқа « лидерлік топтағы тұлғааралық қатынаста лидерлікті басқарушы субъектісі ретінде топтың қызметі ретінде түсіндіріледі. Міндеттері тұрғысынан қарастыру қажетті.

Аз топтарда лидерлік феноменін алдыңғы орынға тек «жағдайға» міндеттері де көрсетіледі, сәйкесінше топты ұйымдастыра алу мүшелерінен айырмашылығы - олар лидерлік ету деңгейінің жоғарылығын 70 жылдарға дейінгі кеңестік кезеңде белгіледі. Бұл кеңестік әлеуметтік п